

Дата: 22.11.2023

Клас: 2 – А

Вчитель: Мугак Н.І.

*Робота з дитячою книжкою. **Козацькому роду нема переводу.** Йосип Строцюк «Запорозький козак», «Джури», Наталка Поклад «Козак Андрій».*

Мета уроку: розширити знання про минуле українського козацтва; удосконалювати вміння дітей працювати з літературними творами, збагачувати словниковий запас; розвивати навички читання, зв'язне мовлення, вміння аналізувати, робити висновки; виховувати повагу до козаків, інтерес до читання.

*Над землею сонце встало,
гарних діток привітало,
Побажало швидко встати
і розумними зростати,
Шанувати свою родину
і любити Україну.
Бо вона у нас одна
і дорожчої нема.*

Козацькому роду –
нема переводу.

Хто такі козаки

Що означає слово «козак»?

Козаки – це вільні люди!
Козаки – безстрашні люди!
Козаки – борці за волю,
За народну кращу долю!

Козак – це людина чесна і смілива,
Найдорожча йому – Батьківщина!

Вільна людина

Де жили козаки

Спочатку козаки жили невеликими гуртами по степах. Пізніше почали об'єднуватись у великі військові загони. Обирали собі отаманів і жили на великих островах серед ріки Дніпро. Острови були відгороджені (відсічені), і до них не було приступу. Тому й називали те місце – Січ.

Козацькі звичаї

Козаки завжди стояли на обороні рідної землі. Воювали, стерегли кордони, могли пройти і на суші, і на морі. Вони були надзвичайно сміливими і не боялися смерті. Окрім блискучої виучки, запорожці вміли перебувати по кілька годин під водою, дихаючи через очеретини.

Кінь для козака

Ставлення до коня у всіх без винятку козаків було особливим. Кінь – кращий друг і вірний супутник козака. Перед від'їздом на війну, жінка кланялась в ноги тварині, «щоб повернув козака додому», і тільки потім – батькам чоловіка, щоб не переставали читати молитви за його здоров'я.

Робота за посібником «Сонячні вітрила»

С. 26 – 32.

Опрацювання твору «Про запорізьких богатирів» (с.27)

- Які факти свідчать про силу запорізьких козаків?
- Що потрібно робити сучасним хлопцям, щоб стати такими ж сильними, як козаки?

*Опрацювання «Козаки вирушають
у морський похід» (с.27-28)*

Чайки – козацькі човни.

Аналіз змісту твору «Козаки вирушають у морський похід» (с.27)

1. Яку назву мали козацькі човни?
2. У яку пору року козаки вирушали в морські походи? Чому?
3. У чому полягала військова перевага козацьких чайок над турецькими кораблями?
4. Коли морський похід козаки вважали особливо вдалим?

Опрацювання вірша «Запорозький козак» (с.28-29)

Баский – дуже швидкий, прудкий, жвавий кінь.

Досліди твір «Запорозький козак» (с.28-29)

1. Про кого йдеться у вірші?

2. Яка зброя є в малого козака?

3. Яку країну захищає герой вірша?

Опрацювання твору «Джури» (с.29-30)

- **Хто такі джури?**
- **Як хлопчики потрапляли до козаків?**
- **Чого козаки навчали новобранців?**
- **Що свідчить, що джур виховували освіченими людьми?**

Дмитро Яворницький «Гопак» (с.30)

Вірш Наталки Поклад «Козак Андрій»(с.30)

1. Який танець танцює Андрій?
2. У що одягнутий хлопчик?
3. Прочитай рядки про те, що хлопчик танцює весело й завзято.

**сильний
сміливий
працьовитий
веселий
кмітливий
вірний
щедрий
чесний**

Історія вікторина

Все, що про нас
знаєш, пригадай,
швидко на
питання
відповідай!

- 1. Що таке «козацький табір»?
- 2. Найважливіше завдання в козацькому війську.
- 3. Найвідоміший козацький талісман.

- Де розташовувались козацькі табори?

- Голова козацького уряду

- Про яку деталь козацького вбрання казали:
«широкі, як Чорне море»?

- Яке церковне свято козаки вважають своїм і
коли воно відзначається?

- Як називається козацька зачіска?

Рефлексія

Сьогодні я
дізнався (-лася)...

На уроці я
навчився (-лася)...

Мені було важко...

Мене здивувало...

Тепер я знаю, що...

Мені було незрозуміло...

Я б хотів(-ла) дізнатися, чому...

Пояснення домашнього завдання

*Посібник «Сонячні
вітрила», ст. 26-32.
Підготуй виразне
читання творів.
С.31-32, виконай
завдання.*

